ชื่อเรื่อง : การวางแผนกลยุทธ์การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัย : นายชัยฤกษ์ วงษ์เจริญ

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมธาคุณวุฒิ

ประเภทบทนิพนธ์ : วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2545

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบที่ส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2) สังเคราะห์ตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบที่ส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ (3) การวางแผนกลยุทธ์การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : กรณีศึกษา เขตการศึกษา 7

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหารการศึกษาจำนวน 200 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 400 คน รวม 600 คน สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบ และผู้เชี่ยวชาญ 30 คน สำหรับกระบวนการวิจัยอนาคต (Ethnographic Delphi Future Research) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบสอบถามความคิดเห็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับแบบลิเคิร์ท

ผลการวิจัยพบว่า มี 7 องค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และตัวบ่งชี้ที่สำคัญในแต่ละองค์ประกอบ คือ 1) การมีส่วนร่วมของการเมืองต่อการจัดการศึกษา ตัวบ่งชี้คือ การเร่งรัดสนับสนุนด้านโอกาสและความเสมอภาคการเข้ารับการศึกษาของประชาชน และรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศทุก ๆ ด้าน 2) การบริหารจัดการของโรงเรียน ตัวบ่งชี้คือ ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสการแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นจากผู้ปกครองและประชาชนเสมอ และการใช้โรงเรียนและชุมชนเป็นแหล่งการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน 3) การมีส่วนรวมของสื่อและเทคโนโลยีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียน ตัวบ่งชี้คือ การใช้สื่อและเทคโนโลยีเผยแพร่ตัวอย่างความสำเร็จการมีส่วนร่วมทางการศึกษาแก่สาธารณชน และเป็นแหล่งการเรียนรู้ การเชื่อมโยงไปสู่แหล่งการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนกับสังคมโลก 4) คุณลักษณะของชุมชนที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม ตัวบ่งชี้คือ คนในชุมชนมีส่วนร่วมช่วยนักเรียนยากจนได้รับทุนจากสมาชิกชุมชนเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาที่สูงขึ้น และคนในชุมชนให้ความร่วมมือสนับสนุนกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนด้วยดีเสมอ 5) การมีส่วนร่วมของโรงเรียนในการพัฒนาชุมชน ตัวบ่งชี้คือ การพัฒนาโรงเรียนให้เป็นศูนย์วิทยบริการและศูนย์การพัฒนาชุมชน และการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูในการแสดงความคิดสร้างสรรค์การพัฒนาให้กับชุมชน 6) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัด

การศึกษาโรงเรียน ตัวบ่งชี้คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่ดีให้กับโรงเรียน และการมีส่วนร่วมกำหนดทิศทางเป้าหมายของโรงเรียน และ 7) ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน ตัวบ่งชี้คือ ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการอบรมบุคลิกภาพที่ดีให้กับนักเรียน และการประเมินผลกิจกรรมตามโครงการพัฒนาของชุมชน และจากข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 และ 2 ผนวกกับผลการวิเคราะห์เพื่อการวางแผนกลยุทธ์ ผู้วิจัยได้นำมาพัฒนาเป็นแผนกลยุทธ์การจัดการศึกษา คือ กลยุทธ์ที่ 1 การบริหารการจัดการทรัพยากรที่ดี กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาด้านวิชาการการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาด้านความสัมพันธ์กับชุมชน และ กลยุทธ์ที่ 4 การใช้สื่อและเทคโนโลยีสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

Title	:	STRATEGIC PLANNING FOR MANAGING PARTICIPATORY EDUCATION AT THE LEVEL OF BASIC EDUCATION
Author	:	Mr. Chairerk Wongcharoen
Adviser	:	Assoc.Prof.Dr. Pateep Methakunavudhi
Type of work	:	Dissertation (Ph.D. in Educational Administration), Naresuan University, 2002.

The purposes of this research were as follows : 1) to study and analyze those factors that allow for participation in educational management, 2) to synthesize those indicated factors that allow for participation in educational management for basic education, and 3) to planning strategy for participation in educational management for basic education : a case study of the seventh educational region.

Two hundred educational administrators and four hundred school administrators were purposively selected from nine provinces. There were also thirty experts to analyze the factors by the process of Ethnographic Delphi Future Research. The instruments were semi-structured interviews and an opinion questionnaire using a Likert rating scale.

It was found that there were seven factors that effected participation in educational management at the level of basic education and the indicators of each factor were as follows: 1) political participation in education where the indicated factors were to speed up support for chance and equality for general education of the people, and the government realized that education is the basic of development for all, 2) school administration where the indicated factors were school administrators' acceptance of parents and public opinion, and the school's being the center of knowledge to use together among the community and students, 3) participation by mass media and technology where the indicated factors were the rapid spread of mass media and technology to serve the public, and the source of learning connecting the school and society, 4) characteristics of community participation where the indicated factors were the support of the people in the community by providing funds for poor

students to provide them with opportunities to continue their studies, and community support for school activities, 5) participation in community development where the indicated factors were schools have been developed to be the center of academic services in the community, and school administrators and teachers give their critical opinions for community development, 6) community participation in school and educational management where the indicated factors were community participated in the improvement of the school environment, and participation in planning and setting the school goals, and 7) participation between school and community to train students to have good behavior, and evaluation of the planned activities to develop the community.

From the research objectives one and two along with an analysis of strategic planning, the researcher presented the following four strategies for strategic planning development for educational management: 1) good administration and management of resources, 2) development and management of academic learning processes, 3) development of relationships with the community, and 4) the application of mass media and educational technology to support participatory educational management for basic education.